زووبەت یا درەنگ دەوڵەتی کوردستان لەدایک دەبێت.. رەزا شوان

کوردستان واتا خاک و نیشتمانی کوردان، شوێنی نیشتەجێبوونی هەزاران ساڵەی نەتەوەی کوردە. کوردستان دەکەوێتە باشووری رۆژئاوای کێشوەری ئاسیاوە.
هاوسنوورە لەگەڵ ئەم دەوڵەتانەدا: لە باکوورەوە، ئازەربایجان و ئەرمینیا و تورکیا. لە باشوورەوە، ئێران و کەنداوی عەرەبی. لە رۆژهەڵاتەوە ئێران. لە رۆژئاواوە، عێراق و سووریا. پانتایی رووبەری کوردستانی گەورە، نزیکەی (٦٠٠) هەزار کیلۆمەتری دووجایە. زیاتر لە نیوەی تۆپۆگرافیای کوردستان، لە چیا پێکهاتووە. کوردستان شوێنێکی ستراتیژی گرنگی لە ئاسیادا هەیە. ژمارەی کورد لە کوردستان و لە وڵاتانی جیهاندا بەپێی تازەترین خەمڵاندن، زیاتر لە (٧٥) ملیون کوردە. زیادەرۆیی لەم ژمارەیەدا نییە. هەمیشە نەیارانی کورد، بە ئەنقەست ژمارەی کورد و رووبەری کوردستانیان، زۆر کەمتر لە ژمارەی راستیی کورد و لە رووبەری راستیی کوردستان داناون و هەوڵی چەواشەکردنی مێژووی کوردستانیان داون. هەمیشە کوردیان بە کەمایەتییەکی نەتەوەیی ناوبردوون. ئەمەش لە رەگەزپەرستییان و لە رقی رەشیانەوە بەرجەستە بووە. بەڵام بەری تیشکی خۆر بە بێژنگ ناگیرێت و ناتوانن راستییەکان پەردەپۆش بکەن. لە ئێستادا کورد چوارەم نەتەوەی گەورەی رۆژهەڵاتی ناوەڕاستە. هەموو بنەماکانی نەتەوەیی هەیە و تایبەتمەندی نەتەوەیی خۆشی هەیە.
بەڵگەکان و پاشماوە دێرینە مێژووییەکان و توێژینەوە بێ لایەنەکان، سەلماندوویانە کە کورد رەسەنترین و کۆنترین نەتەوەی رۆژهەڵاتی ناوەڕاستە. کوردستانیش لانکەی یەکەمین و رەسەنترین شارستانییە لە هەموو جیهاندا. کورد بڕبڕە پشتی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست پێکدەهێنێت. ئەمەی کورد خاکی خۆمان هەیە و خاوەنی زمان و کولتوور و داب و نەریتی رەسەن و هونەر و ناسنامەی نەتەوەیی خۆمانین. مێژوویەکی دووروودرێژی دەوڵەمەندی پڕ لە خەبات و لە شکۆداری و لە قوربانیدانیمان هەیە. هەزاران هەزار ساڵ لەپێش زایینییەوە لەسەر خاکی کوردستانی

نیشتمانی خۆمان ژیاون و دەژین و هیچمان لە گەلانی تر کەمتر نییە.

لە ماوەی هەزاران ساڵەدا، چەندین نەتەوەی جیاواز، لە شوێنەکانی خۆیانەوە کۆچیان کردووە و نیشتەجێی ناوچەکانی کوردستان بوونە. لەوانە: تورک، فارس، عەرەب، ئەرمەن، ئاشوری، چیچانی، ئازەری. هەندێک لەم نەتەوانە لەسەر خاکی کوردستان دەوڵەتیان دروست کردووە. بە واتا داگیرکەری کوردستانن.

کوردستان لەبەر گرنگی و ستراتیژی شوێنەکەی و دەوڵەمەندیی خاکەکەی لە کۆنەوە، تا ئەمڕۆش بووە بە گۆڕەپانی ململانی و رووبەڕووبوونەوەی سەختی نەتەوەیی. کورد لیستێکی درێژی داگیرکەرانی بینی. بەڵام قارەمانانە و سەرسەختانە رووبەڕووی هێڕشەکانی، فارسە کۆنەکان و ئەسکەندەری گەورە و عەرەبی موسڵمان و تورکە سەلجوقییەکان و هۆلاکۆ و مەنگۆلییەکان و عوسمانییەکان بووەتەوە. لە پێناوی مانەوەی و پاراستنی ناسنامەی نەتەوەیی و پاراستنی کوردستانی نیشتمانی دا. هەمیشە خۆڕاگربووە و سەرسەختانە و گیانبەخشانە، بەرگریی کردووە و قوربانییەکی زۆری مانەوەی داوە و دەدات. سەرسەختانە بۆ رزگاری و ئازادی خەبات دەکات.

لە سەرهەڵدانی ئیسلامەوە، تا بەرەبەیانی ناسیۆنالیزم، یەک لە دوای یەکی دەوڵەتانی بەناوی ئیسلام، بە گەلەکۆمەیی، بە شێوەیەکی دڕندانە و نامەردانە و رەگەزپەرستانە، رەشەکوژی و کۆمەڵکوژی و ژینۆسایدی کوردیان کردووە و دەکەن، هەر لەبەر ئەوەی کە کوردین.

لە ئەمڕۆشدا کوردستان بە ستەمێکی مێژوویی دەوڵەتە زلهێزەکان، دابەشکراوە بەسەر چوار دەوڵەتی نەتەوەیی رەگەزپەرستدا، بەسەر تورکیا، ئێران، عێراق، سووریادا. کە تا ئێستا چەندین جار، بە گەلەکۆمەیی و بە مودێرنترین چەکی کوشندەی قەدەغەکراوی نێودەوڵەتی و بە دڕندەترین شێوەی نامەردی و نامرۆییانە، بە رۆژی رووناک و بە بەرچاوی نەتەوەیەکگرتووەکان و رێکخراوەکانی مافەکانی مرۆڤ و ویژدانی جیهانییەوە، کۆمەڵکوژییان لە کورد کردوون و سیاسەتی (زەوی سووتماک) یان لە کوردستاندا جێبەجێ کردوون.

زلهێزەکانیش لەبەر بەرژەوەندیی خۆیان، لە ئاستی ئەم هەموو تاوانانە بێدەنگن. بەڵکو بە چەکی کوشندەی ئەوانیش، ژینۆسایدی کورد کرا و دەکرێت و کوردستان وێران کرا.

کورد لە ئەمرۆدا، گەورەترین نەتەوەی جیهانە، کە خاوەنی

دەوڵەتی سەربەخۆ (دەوڵەتی کوردستان) نییە. لە دوای رووخاندنی ئیمپراتۆریەی مادی کوردییەوە
(٧٠٠ ـ ٥٥٠) لە پێش زاییندا، کە لەلایەن (دیاکۆ) وە دامەزرا، کە یەکەم دەوڵەتی یەکگرتووی کوردییە لە مێژوودا. لە پەرتووکی (هیرۆدۆت) دا، لە زۆر شوێندا باسی دیاکۆ و ماد کراوە. لەوەدوا چەند میرنشینێکی کوردی تا رادەیەک سەبەخۆیيان لە سەردەمی دەوڵەتی عوسمانی و فارسیدا هەبوووە. بەڵام دەسەڵاتێکی ناوچەیی بەرتەسکیان هەبوووە، نەیانتوانیوە رووبەری دەسەڵات و باڵادەستی و حوکمڕانیان فراوانتر بکەن و بە فەرمی سەربەخۆیيان رابگەیەنن و بتوانن لەژێر چەترێکی نەتەوەیی کوردیدا یەکبگرن و لەشکرێکی گەورەی کوردی پێکبهێنن.
بۆچی لە دوای جەنگی جیهانی یەکەم و شکستهه□نانی دەوڵەتی عوسمانی، کورد نەبوو بە دەوڵەت؟ رێکەوتنامەی (سایکس بیکۆ) کە لە (١٠/ ئاب/ ١٩١٦) لە نێوان بەریتانیا و فەرەنسادا واژۆکرا، هەریەکەش لە رووسیا و ئیتالیا پشتیوانیان لێکرد. میراتی دەوڵەتی عوسمانی بە کوردستانیشەوە دابەشیان کرد، کوردستان بەسەر تورکیا و ئێران و عێراق و سووریادا دابەشکرا. لە (پەیمانی سیڤەر) کە لە (١٠/ ئاب/١٩٢٠) لە نێوان (بەریتانیا، فەرەنسا، تورکیا، ئیتالیا. ژاپۆن، ئەرمەنستان، بەلچیکا، پۆڵەندا، رۆمانیا، یۆنان، پورتوگال، یۆگۆسلاڤیا و سلۆانیا و چیکۆسلۆڤاکیا) بە چاودێری ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا، لە شاری (سیڤەر) لە فەرەنسا واژۆکرا. وەک نوێنەری کوردیش، بوار بە (شەریف پاشا) درا و بەشداری کرد. لە بەشی سێیەم، لە مادەی (٦٤،٦٣،٦٢) ی پەیمانی سیڤەر، دەرب□ارەی ناوچە کوردستانییەکان. ئاماژەیان بە مافی چارەنووسی کورد لە نیشتمانی خۆیدا کردوون. مەرجیان داناوە، کە گەلی کورد لە ماوەی یەک ساڵدا، لە بەشێکی کوردستاندا، سەربەخۆیی بەدەستبهێنێت و دەوڵەتی سەربەخۆی کوردی رابگەیەنێت. بەداخەوە، لەگەڵ هەڵوەشاندنەوە و دابەشکردنی میراتی دەوڵەتی عوسمانی و سەرههڵدانی دەوڵەتی تورکیا، حکوومەتی نوێی تورکیا بە سەرۆکایەتی مستەفا کەمال ئەتاتورک، کە تا سەر ئێسقان دوژمنی کورد بوو. ئامادە نەبوون کە رێ بە سەربەخۆیی کورد بدەن. لە پەیمانی شوومی (لۆزان) کە لە رۆژی (٢٤/ ت□مموز/ ١٩٢٣) دا، لە نێوان (بەریتانیا، فەرەنسا، ئیتالیا، ژاپۆن، رۆمانیا، سربیا، کرواتیا، سلۆنیا، تورکیا) لە کۆشکی (روومین) لە شاری

(لەزان) ی سویسرا واژەکرا. لە پەیمانی لەزان لە هیچ بەندەکیدا، دەربارەی دەوڵەتی کوردی و مافەکانی کوردی تێدا نییە و بە هیچ شێوەیەکیس ناوی کورد و کوردستان تێیدا نەهاتوون. بە تەواوی کوردیان سڕییەوە و بە هیوامانیان کرد. پەیمانی لۆزان گەورەترین ناپاکی و تاوانی مێژوویییە کە لە کورد کرا. دواتر ئەتا تورکی ڕەگەزپەرست، بە شێوەیەکی زۆر دڕندانە و نامرۆڤیانە، بە گەورەترین لەشکر و بە تازەترین چەکی کەمەکوژی، هەڵمەتی کردە سەر باکووری کوردستان. بە سەدان گوندیان تاڵان کرد و سووتاندیان و سیاسەتی زەوی سووتاویان لە کوردستاندا،جێبەجێ کرد. کەوتنە کوشتن و گرتن و ژینۆسایدکردن و ڕاگواستنەوەی زۆرەملێی کورد، لە زێدی هەزاران ساڵەی باوک و باپیرانیاندا. زمانی کوردییان قەدەغەکرد و بڕیاری قەدەغەکردنی ناوی (کورد) و (کوردستان) یان لە ڕۆژنامە و لە پەرتووکەکان راگەیاند. سیاسەتی بەتورکردنی ناوچە کوردستانییەکان و گۆڕینی دیمۆگرافیای شارە کوردستانییەکانیان جێبەجێکرد. زۆریش بە ڕەوشتانە ناوی کوردیان نا، تورکە شاخاوییەکان. بەڵام کورد چۆکی دانەدا و ملکەچیان نەبوون و لە پێناوی پاراستنی شوناسنامەی نەتەوەیی کوردیدا، قوربانییەکی زۆری دا. سەلماندیان کە کورد لە مردنیش بەهێزترە.

کورد چەند شۆڕشێکی نەتەوەیی بەرپاکرد، لە پێناوی بەدەستهێنانی مافەکانی کورد و سەربەخۆیی کوردستان. لەوانەش (شۆڕشی شکاک ـ سمکۆ) لە (١٩١٩ـ ١٩٢١). (شۆڕشی دیاربەکرـ ١٩٢٥ـ شێخ سەعیدی پیران)، (شۆڕشی دەرسیم ـ ١٩٣٧ـ ١٩٣٨ـ سەید ڕەزای دەرسیم)، (شۆڕشی ئاگری داغ ـ ئارارات ـ ژەنەراڵ ئیحسان نوری پاشا) لە (١٩٢٧ـ ١٩٣٢) لە (٢٨/ ئۆکتۆبەر/ ١٩٢٧) سەربەخۆیی کوردستان و دامەزراندنی (کۆماری ئارارات) یان راگەیاند. پایتەختەکەی گوندی (کورداڤا) بوو. ئاڵای کوردستانیان لەسەر لووتکەی (چیای ئاگری ـ کە بەرزترین چیای کوردستانە) هەڵکرد و حکوومەتێکی کوردییان پێکهێنا. ژەنەراڵ ئیحسان نوری، بە سەرۆک کۆمار هەڵبژێرا، ئیبراهیم هەسکی (ئیبراهیم پاشا) کرایە جێگری. تورکیا و ئێران و رووسیا، بە گەڵەکۆمەیی و بە زەبەلاحترین سوپا و بە فڕۆکە و بە تەیاران، بە دڕندەترین شێوە، کۆتاییان بە کۆماری ئارارات هێنا. بە هەزاران کوردی سڤیلیان ژینۆساید کرد. بە سەدان گوندیان تاڵان کرد و

سووتاندیانن و خەڵکەکەشیان لە زستانێکی سەختدا، لە زێدی خۆیان دەریانیان کردن و گەستیاننەوە. زۆربەیان، لە برسا و لە سەرما لە ڕێگادا مردن. نیازی گڵاوی تورکیا ئەوە بوو، ئەو تاوانەی لە ئەرمەنییەکانیان کرد، بە هەمان شێوە، کورد قڕانیش بکەن.

(شۆڕشی پشتکۆ ـ قەدەمخەری فەیلی: ١٩٢٧ ـ ١٩٣٣) لە ناوچەی لوڕستان لە
ڕۆژهەڵاتی کوردستان. وابزانم ئەم دەقە هۆنراوەیە، هی کامەران موکری یە:
(قەدەمخەرد ئەی خوشکی پەڕایین ... کەشکی پەهلەویت هەنایە لەرزین).

(شۆڕشی یەکەمی بارزان: ١٩٣١ـ ١٩٣٢: شێخ ئەحمەد بارزانی) و (شۆڕشی دووەمی بارزان: ١٩٤٣ـ ١٩٤٥: مەلا مستەفا بارزانی) هەردوو شۆڕشەکە لە ناوچەی بارزان لە باشووری کوردستان بوون. بە زۆری هێز سەرکوتکران. (شۆڕشی ئەیلوول: ١٩٦١ـ ١٩٧٥) لە باشووری کوردستان. (شۆڕشی باکووری کوردستان ـ پارتی کرێکارانی کوردستان) بە سەرۆکایەتی (عەبدوڵا ئۆجەلان) لە (١٩٧٨ـ) درێژترین شۆڕشی کوردستانە. نزیکەی نیو سەدەیە. دەستپێشخەریان کرد
بە دانانی چەک و گەیشتن بە ئاشتییەکی هەمیشەیی. بەڵام هەشتا روون نییە، کە بەچی دەگات. چونکە تورکیا تا ئێستا بە فەرمی و بە کرداری هیچ هەنگاوێ نەناوە. شۆڕشی رزگاریخوازیش لە ڕۆژهەڵات و لە ڕۆژئاوای کوردستان درێژەیان هەیە.
لە باشوری کوردستانیش شێخ مەحمودی نەمر، لە ڕۆژی (١٧/ نۆڤەمبەر/ ١٩١٩) دا، حکومداری کوردستانی راگەیاند. خۆی بوو بە یەکەم مەلیکی کوردستان و شاری سلێمانی پایتەختی حکوومەتەکەی بوو. بەڵام ئینگلیزەکان بە هێزێکی زۆرەوە و بە پاڵپشتی فرۆکەی جەنگی، پەلاماری سلێمانییان دا و بە بۆمب بەردوومانیان کرد. لە شەڕی دەستەویەخەی قارەمانانەی (دەربەندی بازیان) شێخ مەحمود بە بریندار گیرا. ئینگلیزەکان دووریانخستەوە بۆ هیندستان. بەڵام لەژێر فشار و ناڕەزایی خەڵکی کوردستاندا، گەڕاندیانەوە بۆ عێراق و لە شاری بەغدا دەستبەسەر بوو.
شۆڕشی نوێ و راپەڕینی گەلەکەمان لە ساڵی (١٩٩١) دا. لە باشووری کوردستاندا، فیدرالیی بەدەستهێنا. پەرلەمان و حکوومەتی کوردستان بە فەرمی دامەزران. ئاڵای کوردستان بە فەرمی لە باشووری کوردستاندا هەڵکرا.

ل□ ر□ژه□□اتی کوردستانیش، ل□ دوای ج□نگی جیهانی دوو□م، ل□ سا□ی (١٩٤٦) دا، ی□ک□م (ک□ماری کوردستان) دام□زرا، ک□ پایت□خت□ک□ی شاری (م□هاباد) بوو. پ□ش□وا (قازی مح□م□د) ب□ س□ر□ک ک□ماری کوردستان ه□□بژ□را. ب□ ی□ک□م جاریش ئا□ای کوردستان ه□□کرا. ئ□نجووم□نی و□زیران دام□زرا. ب□□ام ب□ داخ□و□ ک□ ت□م□نی ک□ماری کوردستان ل□ سا□□ک ک□متر بوو. ب□ فشاری ئ□مریکا و ر□ژئاوا، سوپای ی□ک□تی س□ڤی□ت ل□ باکووری ئ□ران کشای□و□. چرای س□وزیان ب□ گ□□ب□گ□□ ح□م□ر□زا شای ب□هل□وی ه□□کرد، ک□ ب□ سوپای□کی ز□ب□لاح□و□، پ□لاماری شاری م□هابادی دا و ک□ماری کوردستانیان جوان□م□رگ کرد. ل□ (٣١/ ئادار/ ١٩٤٧) دا، پ□ش□وا قازی مح□م□د و س□دری قازی و س□یفی قازییان، ل□ گ□□□پانی چوارچرا ل□ م□هاباد ل□ س□دار□یان دان.

ل□ ر□ژئاوای کوردستانیشدا، ل□ ر□ژی (٢١/ یانوار/ ٢٠١٤) دا، ل□ شاری (قامیشلو) (ب□□□و□ب□رای□تیی خ□س□ر) راگ□یاندرا. ژ□ن□□ا□ (م□ز□وم ع□بدی) ب□ ف□رماند□ی گشتی ه□ز□کانی سووریای دیموکرات (ه□س□د□) ه□□بژ□را. خاتوو (ئیلهام ئ□حم□د) یش و□ک هاوس□ر□کی ف□رمانگ□ی پ□یو□ندیی□کانی د□ر□و□ی ب□□□و□ب□رای□تی خ□س□ر، ه□□بژ□را. تورکیا و حکووم□ت□ تاز□ک□ی سووریا. چاویان ب□م حوکم□انیی□ دیموکراتیی□ س□رک□وتوو□ی کورد ل□ ر□ژئاوای کوردستان ه□□نایات. ب□رد□وام دژای□تی د□ک□ن و پیلان ل□ ل□ دژی د□گ□□ن و ه□□□ش□ی ب□کاره□نانی ه□زی ل□د□ک□ن. ک□نتر□□ی ئ□حم□د ش□رعی س□ر□کی سووریا، ب□ د□ستی تورکیاو□ی□ و ف□رمان ل□ تورکیا و□رد□گر□ت. تورکیا پلانی دژای□تی کوردی ب□ داد□ن□ن. ب□ پار□ی ق□ت□ر و سعوودیی□ د□و□□ ت□ک□ی ب□□□□ود□چ□ت. چاو□□□ی ئ□و□ن ک□ ئ□مریکا جار□کی تر، چرای س□وزیان ب□ ه□□بکات و سوپای سووریا و تورکیا، ه□□□ش بک□ن□ س□ر ر□ژئاوای کوردستان، ب□ ل□بارب□ردنی ئ□زموونی س□رک□وتووی حوکم□انیی ر□ژئاوای کوردستان.

د□ام□زراندنی د□و□□تی کوردستان، ت□نها خ□ون نیی□، ب□□کو س□د سا□ زیاتر□، ک□ هیوا و ئامانجی س□ر□کی ه□م□وو کورد□ک□. د□و□□تی کوردستان نا ب□ت□ م□ترسی و ه□□□ش□ ب□ س□ر هیچ ن□ت□و□ و د□و□□ت□ک، ب□□کو د□ب□ت□ ه□□ی س□قامگیری و ئاشتی و ئاسوود□یی ب□ ه□م□وو ر□ژه□□اتی ناو□راست. د□و□□ت□ داگیرک□رانی کوردستان، ل□ خ□□ایی تووشی کوردف□بیا بوون□. ب□رد□وام زو□نای ئ□و□ ل□د□د□ن، ک□ دام□زراندنی د□و□□تی کوردستان، د□ب□تة ه□□ی ه□□□ش□ ب□یان و م□ترسیی□ ب□ س□ر

ئاسایشی نەتەوەییان. بەڵام ئەم تومەتانە زۆر دوورن لە راستییەوە، بیانوویەکە بۆ ئەوەی گەلەکۆمەیی لە ئێمەی کورد بکەن و سەرکوتمان بکەن. بە قێزەوەنترین شێواز، هەوڵی سڕینەوەی ناسنامەی نەتەوەییمان دەدەن. ئەوەتا (ئەحمەد شەرع) یشیان فێری ژەنینی هەمان زۆڕنا و مەبەست گڵاو کردووە، گوای□ ب□□و□بەرایەتیی خۆسەر و هێزەکانی هەسەدە لە رۆژئاوای کوردستان، مەترسییە بۆ سەر ئاسایشی تورکیا و عێراق. بەڵام لە راستیدا، ئەوەی ئاسوودەیی و ئاشتی و سەقامگیریی رۆژهەڵاتی ناوەڕاستی تێکداوە گەلی کورد نییە، بەڵکو دەوڵەتە داگیرکەرەکانی کوردستانن.
چونکە درێژە بە کۆمەڵکوژی کورد دەدەن و دان بە نەتەوەی کوردا نانێن. بەڵام با داگیرکەرانی کوردستان باش بزانن تا کوردێک بمێنێت، ئەستەمە کە دەست لە مافە نەتەوەییەکانمان هەڵبگرین. ئەوەی ئێوە بە خۆتانی رەوا دەبینن، بۆچی بۆ کورد ناڕەوایە؟! بۆ ئێوە دەوڵەتی نەتەوەییتان هەبێت، کورد نەیبێت؟ بانێکە و دوو هەوا؟
بە کورتی باس لە را و بۆچوونەکانم دەکەم، کە بۆچی تا ئێستا دەوڵەتی کوردستانمان دانەمەزراندووە. ئەو بەرهەڵستی و بەرۆکگیرییانە چین کە هۆکاربوونە بۆ نەهێنانەدیی ئەم هیوا و ئامانجەی ئێمەی کوردی تینووی ئازادی و رزگاری و ئاشتی و سەقامگیری؟ لەم خاڵانەدا، بە کورتی و بە چڕی، گوزارشت لە دید و لە رای تایبەتی خۆم دەکەم. چەند هۆکارێکی نەبوونمان بە دەوڵەتی کوردستانی سەربەخۆ دەخەمە روو:
١ـ نەبوونی سەرکردەیەکی کاریزمای نەتەوەیی کورد: ناڵێم سەرکردەی شۆڕشگێڕ و ئازا و گیانبەخش و دڵسۆزمان لێهەڵنەکەوتووە، بەڵام لە دوای دیاکۆ پاشای دامەزرێنەی ئیمپراتۆرییەتی مادەوە، تا ئێستا سەرکردەیەکی کاریزمای نەتەوەیی کوردمان لێهەڵنەکەوتووە، کە توانیبێتی، لەژێر چەتری کوردایەتیدا زۆربەی گەلی کوردمان لە شۆڕشێکی رزگاریخوازی گشتی نەتەوەییدا یەکبخات و دەوڵەتی کوردستانی یەکگرتوو رابگەیەنێت. سەرکردەی کاریزمای نەتەوەیی ئازا، نا بێت چاوەڕێی هەل بکات، پێویستە خۆێ هەل دروست بکات.
٢ـ نەبوونی پلانێکی ت□ک□م□ی داڕێژراو و نە نەخشەڕێگایەکی ستراتیژی و کۆنکریتی نەتەوەیی کوردی: تا ئەمڕۆش نە پلان و نەنەخشەڕێگایەکی ستراتیژیی یەکگرتوومان نییە. بە کۆنکرێتیش داوا نەتەوەییەکانمان نەکراون بە پرۆگرام و بە

بەرنامەیەکی نەتەوەیی ئامادەکراو، تا لە دانووسانەکان و لە گفتوگۆکاندا لەگەڵ دەوڵەتانی دەستبەسەراگرتووی کوردستان، بە راشکاوی و بێترس و شەرم، پێیان بڵێین ئەمانە داواکان و مافەکانی گەلەکەمانن. زۆر جار بە مافێکی لاوەکییەوە سەرقاڵ بووینە.

٣- گەلەکۆمەی بەردەوامی دەوڵەتانی داگیرکەرانی کوردستان: لە دژی خەباتی کورد بە بەدەستهێنانی مافەکانمان. ئەو هەموو هاوپەیمانییەی کە دەوڵەتانی داگیرکەرانی کوردستان پێکیان هێنا، هەموویان لە دژی نەتەوەی کورد بوون. وەک: پەیمانی لۆزان لە (١٩٢٣) و پەیمانی سەعد ئاباد لە (١٩٣٧) و پەیمانی بەغدا لە (١٩٥٥) و پەیمانی جەزائیر لە (١٩٧٥). ئامانجی سەرەکی ئەم پەیمانانە، دژایەتیکردنی مافە رەواکانی کورد و رێگریکردن بوون، لە سەرهەڵدانی دەوڵەتی کوردستان.

٤- ناهاوسەنگی لە ژمارەی هێز و لە چەکدا: دوژمنانی کورد، هەموو جارێک بە زەبەلاحترین سوپا و بە مۆدێرتری چەکی کوشندە، پەلاماری کوردیان داوە و بە شێوەیەکی دڕندانە و نامەردانە رەشەکوژی و کۆمەڵکوژیی خەڵکی سڤیلی کوردستانیان کردوون و سیاسەتی زەویی سووتاویان لە کوردستاندا پەیڕەوی کردوون. بەڵام زۆرترین ژمارەی پێشمەرگەی کوردستان، لە (١٥٠) هەزار تێنەپەڕیوە. چەکی سەرەکی پێشمەرگەش، تفەنگ و کڵاشینکۆف بووە، بەرانبەر بە مۆدێرترین تۆپ و تانک و فڕۆکە، تا دەگاتە راجیمە و رۆکیتی بالیستی دوورهاوێژ و درۆنی خۆکوژی و چەکی کیمیاوی و فسفۆری. خۆ ئەگەر دەوڵەتانی داگیرکەری کوردستان، چەکی ئەتۆمیش بەدەستبهێنن، لێیاندەوەشێتەوە کە لە کوشتنی کورد دا، تاقی بکەنەوە.

٥- نەبوونی ژێرخانێکی دارایی: بە دابینکردنی بژێوی ژیان و کڕینی پێداویستییەکانی درێژەدان بە شۆڕش و بە خەبات. ئەگەرچی کوردستان لەسەر دەریایەکی نەوت و گاز دایە، ئەمەشی لەگەڵدا بێت، کورد خێری لە نەوتەکەی نەبینیوە، تەنیا بۆن و دووکەڵەکەی بە کورد بووە. داگیرکەرانی کوردستان، هەر بە پارەی نەوتی کوردستان، کوشندەترین چەکیان کڕیوە و کوردیان پێیان ژینۆساید کردووە و کوردستانیان پێیان وێران کردوون. ئەوەتا رژێمی تازەی عێراق ناردنی مووچەی باشووری کوردستان وەک چەکێکی برسیکردنی گەلی کوردمان و فشارێکی سیاسی و دژی سەربەخۆیی ئابووریی کوردستان بەکاردەهێن، بۆ ئەوەی نەوت و گاز و داهاتەکانی کوردستانیان رادەست بکەن. تا کورد و

کوردستان، نەبەت بە خاوەنی ژێرخانەکی ئابووریی خۆی.
نزیکترین تاوان دژ بە سامان و ژێرخانی کوردستان، بۆردمان کردن و ئاگرتێبەردانی گازی(کۆرمۆر) بوو لە ناحیەی قادرکەرەم ـ پارێزگای سلێمانی لە باشووری کوردستان.
٦ـ گەماروو خستنە سەر کوردستان: هەموو جارێک داگیرکەرانی کوردستان، وەک چەکێک بە برسیکردنی خەڵکی کوردستان و سەرقاڵکردنمان بە دابینکردنی بژێوی ژیان، یان بە مەبەستی لاوازکردنی شۆڕشەکانی کوردستان. گەمارۆی ئابووریی گشتییان خستووەتە سەر کوردستان، کە ببوونە هۆی گرانی و سەختی ژیان و کەم دەرمانی و بێ کاری و هەژاری و کاری قاچاغی. بۆ نموونە لە سەردەمی رژێمی بەعسی شۆڤێنی عەرەبیدا، لە بازگەی نێوان کەرکووک چەمچەماڵ، لەسەر گاڵۆنێک نەوت. کە ژنێکی بە تەمەنی کورد لە کەرکووکەوە هاردبووی، نەوتەکەیان بە گیانی ژنەکەدا پرژاند و ئاگریان تێبەردا. لە بازگەی نێوان (کەرکووک ـ شوان) یش، لەسەر دوو کیلۆ چای، پیاوێکی گوندی حەساری گەورەی سەر ناوچەی شوان، لەسەر ئەو دوو کیلۆ چایە لە سێدارەیان دا.
لە ئەمڕۆشدا لە رۆژهەڵاتی کوردستان، رۆژی لاوێکی کۆڵبەر یا زیاتر، بە دەستڕێژی پاسداران و سوپای دڕندەی رژێمی کۆنەپەرستی، کۆماری پەت و سێداری ئێرانی ئیسلامی، جوانەمەرگ دەکرێن.
٧ـ زۆربەی سەرکردەکانی کورد، گەمەکەرێکی سیاسی زیرەک نەبوون: سیاسەت هونەری فڕوفێڵ و هەڵخەڵەتاندنە. ئەگەر من نەتوانم تۆ هەڵبخەڵەتێنم، تۆ دەتوانیت من هەڵبخەڵەتێنیت. سەرکردەکانی کوردمان نەیانتوانیوە بە وردی ناخ و نیازی سەرکردەکانی نەیارانی کورد بخوێننەوە. سوود و پەند و وانەشیان لە مێژوو و لە بەسەرهات و لە نەهامەتییەکانی گەلەکەمان وەرنەگرتوون و چەندین جار کەوتوونەتە داوی نەیارانی کوردەوە. هەمیشە لە سیاسەت و لە دانووساندنەکان و لە گفتوگۆکاندا، هەڵخەڵەتاون و بڕوایان بە زەردەخەنە ژەهراوییەکانی سەرکردە نەیارەکانی کورد کردوون. ئەو دەستکەوتانەی کە بە گیانبەخشینی هەزاران پێشمەرگە و بە دەریایەکی خوێن و بە رووبارێکی فرمێسک هێنایانە دی، کەچی سەرکردەکانی کوردمان، بە کەفرکونێک، لەسەر مێزی گفتوگۆدا دۆڕاندوویانن. چونکە زۆربەیان کەسی نەشیاون لە شوێنی شیاودا و لە سیاسەت و لە هونەری تاکتیک و گفتوگۆدا، نابەڵەدن. گەلی کوردمان باجێکی زۆری نەزانین و

هەڵەکانی سەرکردەکانی کوردیان داونەتەوە و دەدەنەوە. ئایە ئەوە دۆڕاندن نییە، کە پارێزگای کەرکووک و خانەقین و ناوچە داگیرکراوەکانی ترمان، کە بەشێکن لە کوردستان و زۆربەیان کوردن. رازی ببن بە راپرسی؟! کە دەزانن هیچ گومانێکی تێدا نییە و کەرکووک لە بوونییەوە، بەشێکە بووە لە کوردستان، بۆچی بۆ راپرسی رازیبوون؟ رازی بوونتان دۆڕاندنی کەرکووکە. ئەمەی کورد خۆمان دەڵێین: بەردێک نەزان بیخاتە ناو گۆمێکی ئاوەوە، بە هەزاران زانا دەرنایات. ئێستاش بە عەرەبکردنی ئەو ناوچانەمان، تۆختر لەپێشتر درێژەی هەیە. کەچی لێی بێدەنگن. کوا دڵی کوردستان و قودسی کوردستان؟؟ بە قسەی زل و بە دروشمی بریقەدار کەرکووکتان بۆ رزگار ناکرێت. ئەی نەتانوت: کەرکووک هێڵی سوورمانە؟؟ کەچی لە ئێستادا، نە سەرکردەکان و نە پەرلەمانتارانی کورد، ناوی جێبەجێکردنی مادەی “١٤٠” ناهێنن. کورد لە کەرکووکدا رۆژانە، باجێکی زۆری ئەم هەڵەیە و دۆڕاندنەتان دەدەنەوە. تاکەی لەسەر پۆست و باڵادەستی حیزبایەتی، لە کەرکووک و لە ناوچە داگیرکراوەکانی ترمان، حیزبایەتی دەکەن و پشتان لە کوردایەتی کرووە؟ بۆ بیر ناکەنەوە؟ بۆ بەخۆتاندا ناچنەوە؟!
٨ـ ململانێ و ناکۆکیی بەردەوامی نێوان حیزبە کوردستانییەکان: فرە کوێخایی و نەبوونی یەکێتی و یەکهەڵوێستی و یەک وتاری نەتەوەیی کوردی، گەورەترین زیانیان بە پرسی کورد گەیاندوون. لە ئەمڕۆدا لە هەموو کوردستاندا، زیاتر لە سەد حیزبی سیاسی و رێکخراوی کوردیمان هەیە. هیچیان لەگەڵ یەکتریدا تەبا و رێک نین. دوژمنانی کورد و کوردستانیش ئەم خاڵە نەرێنییەیان قۆستوونەتەوە، بەنزین دەکەنە ژێریان و ئاگرەکە خۆشتر دەکەن. تا ئەمڕۆش سیاسەتی ” پەرتکە و زاڵبە” وەک چەکێک لە دژی کورد بەکاری دەهێنن. بەداخەوە کە زۆر جار ئەم ململانێیەتان، شەڕی براکوژیی لێکەوتووتەوە و بە دەیان پێشمەرگەی بێتاوانتان کردە قوربانیی بێباکیتان. بەداخەوە تا ئێستاش پەندتان لەم هەڵانەتان وەرنەگرتوون!

کاتی خۆی (سەدام حوسێن)ی گۆڕبەگۆڕ، لە دانووسانێکدا لەگەڵ شاندێکی گفتوگۆی کوردیدا لە بەغدا، بە تەوسەوە، بە شاندە کوردییەکەی وت: باشە کە دەتانەوێت کەرکووک بگەڕێتەوە بۆ سەر کوردستان، دەتانەوێت بگەڕێتەوە بۆ سەر هەولێر یان بۆ سەر سلێمانی؟

٩ــ تا ئەمڕۆش نەبووینە بە خاوەنی سوپایەکی یەکگرتووی نیشتمانی کوردستان: بە راستی ئەمەی کورد جیاوازین؟ دوو سەرکردە و دوو هێزی پێشمەرگەمان هەیە. هێزی حەفتا و هێزی هەشتا. بێجگە لەوەی هەر حیزبێک چەکداران و پارستن و ئاسایشی تایبەتی خۆی هەیە. هەر سەرۆک هۆزێک کۆمەڵێک چەکداری هەیە. حیزبەکان وایان کردووە، کە پێشمەرگە هاوبەستەبوونیان بە حیزبەکانیان هەبێت. ئەمەش خاڵێکی نەرێنی و لاوازە و زیانێکی زۆری بە بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد گەیاندووە و دەگەیێنێت.
١٠ــ ناپاکی و جاشایەتی و پێشکەوتنی لەشکری دوژمنانی کورد و کوردستان: زیانێکی زۆریان لە هەموو شۆرشەکانی کوردستان داون. بەڵکو هۆیەکی سەرەکیی شکستهێنانی شۆرشەکانی کوردستان بوونە. بەداخەوە کە جاشایەتی و ناپاکی و خۆفرۆشتن و نۆکەری لەناو کوردا بنبڕ نەبوونە.
(ناپلیۆن) دەڵێت: ”نەمتوانی ئیسپانیا بگرم، چونکە جاشیان نەبوو”
١١ــ تا ئەمڕۆش چالاکی دیپلۆماتی کورد لە دەرەوەی کوردستاندا لاوازە: تا ئەمڕۆ لۆبییەکی کوردمان نییە، کە بتوانێت تاوانەکانی کۆمەڵکوژی و ئەنفال و کیمیابارانی کورد، وەک تاوانی دژ بە مرۆڤایەتی و تاوانی نێودەوڵەتی، بیانقەزینەوە و بتوانین کاریان لەسەر بکەین و کاریگەری لەسەر حکوومەت و پەرلەمانەکانی جیهان دروست بکەین و پاڵپشتیان بۆ پرسی کورد و سەربەخۆیی کوردستان بەدەستبهێنین.
١٢ــ تا ئەمڕۆش دەوڵەتە زلهێزەکان، کە کاریگەرییان لەسەر بڕیارەکاندا هەیە: دووفاقین و بە فەرمی پشتگیری لە سەرهەڵدانی دەوڵەتی کوردستان ناکەن. تا ئیشیان پێمان هەبێت دەمناسن، دوایی پشتمان تێدەکەن و بەرژەوەندییەکانی خۆیان لەبەرچاودەگرن. بە چەکی مۆدێرنی دەوڵەتە زلهێزەکانیش بوو، کورد ژینۆساید کرا.
١٣ــ تا ئێستا چەند جاریک هەلی راگەیاندنی دەوڵەتی کوردستان بۆ کورد هەڵکەوتووە: بەڵام بە هۆی ئامادە نەبوونمان و پەرتەوازەییمان و نەبوونی سەرکردایەتییەکی بوێر، ئەو هەلانەمان لەدەست داون. لە دوای راپەڕین و دوای رووخانی سەدام و حیزبی بەعس لە (٢٠٠٣) دا. دەبوایە کورد لە باشووری کوردستاندا، بڕیاری سەربەخۆیی بدایە، گەر بەرگریشمان بکردایە. بەقەد شەڕەکانی براکوژی، قوربانیمان نەدەدا.

١٤ـ کێشەی کورد، کێشەیەکی سۆزداری و بەزەیی نییە: کێشەیەکی نەتەوەیی سیاسییە، کێشەی کوردی ماف زەوتکراو و کوردستان داگیرکراوە. کێشەی ڕێگرییە لە بەدەستهێنانی مافەکانمان و لە مافی چارەنووسینمان و ڕاگەیاندنی دەوڵەتی کوردستان.

١٥ـ میدیاکانی کوردستان لاوازن: بە داخەوە کە میدیاکانمان بە ترس و لەرزەوە ناوی سەربەخۆیی کوردستان دەهێنن. زۆربەشیان میدیای سنووورداری حیزبەکانن. پێویستیمان بە میدیای ئازاد هەیە، کە بە ڕاشکاوی باس لە دەوڵەتی کوردستان بکەن.

١٦ـ نەبوونی دەروازەیەکی کوردستان لەسەر دەریا: کە ناتوانین ڕاستەوخۆ پەیوەندی لەگەڵ وڵاتاندا بکەین ـ ئەگەرچی لکێکی نەخشەی کوردستان لەسەر دەریای سپیی ناوەڕاست و لکێکی کەشی لەسەر کەنداوی عەرەبە ـ بەڵام داگیرکەرانی کوردستان، ئەو دەروازانەیان لێداگیرکردوویین و لە دەریا دایانبڕیویین. پێموایە ئەمە هۆکارێکی سەرەکییە، لە دانەمەزراندنی دەوڵەتی کوردستان. بێگومان یەکێک لە ئامانجەکانی هێرشکردنی تورکیا بۆ سەر ڕۆژئاوای کوردستان و داگیرکردنی شاری ئەفرین، بۆ ئەوەیە، کە نەهێڵن کورد بگاتە سەر دەریای سپی ناوەڕاست.

ئەو هۆکار و فاکتەرانە و چەندین هۆکار و بەرەکگیریی دیکەش هەن، کە تا ئەمڕۆ بەربەستن لەڕێی دامەزراندنی دەوڵەتی کوردستان و لە هێنانەدی خەون و هیوای حەفتا و پێنج ملیۆن کورد لە سەرانسەری جیهاندا.

ئەو تاوانانە تراژیدیانەی کە داگیرکەرانی کوردستان لە دژی کورد ئەنجامیان داون، هەموویان تاوانی نێودەوڵەتین و تاوانی جەنگی دژ بە مرۆڤایەتین. بەداخەوە نەتەوە یەکگرتووەکان و ڕێکخراوەکانی مافەکانی مرۆڤ و هیومان ڕایتس ووچ، لە ئاستی ئەم تاوانانەی کە لە کورد کراون و دەکرێن: کوێرن و کەڕن و لاڵن و قوڕوقەپیان لێکردووە. چونکە بەرژەوەندییەکانی وڵاتەکانیان، لەسەری مرۆڤایەتی و ویژدان و ڕەوشتەوەیە. ئەمەش پەڵەیەکی ڕەشە بە نیوچەوانی نەتەوە یەکگرتووەکانەوە. بەڵام هەرگیز ڕەشبین و بێ هیوا نین. لە ئەمڕۆدا دەوڵەتی کوردستان لە ناخی هەموو کوردێکی دڵسۆز و گەشبیندا دروست بووە. زوو بێت یا درەنگ بێت، دوژمنان پێیان خۆشبێت یان پێیان ناخۆشبێت، لە داهاتوودا دەوڵەتی کوردستان ڕادەگەیەنین. هیچ داگیرکەرێک و هیچ هێزێک، ناتوانن چرای هیوامان بکوژێننەوە. باشترین بەڵگەش ریفراندۆمەکەی (٢٥/ سێپتێمبەر/

٢٠١٧) یە، لە باشووری کوردستاندا ـ ئەگەرچی کاتەکەی گونجاو نەبوو ـ پاڵپشتی نێودەوڵەتیمان لەگەڵدا نەبوو ـ بەڵام لە (٩٢%) ی خەڵکی کوردستان دەنگیان بە سەربەخۆیی کوردستان دا، بە جیهاندیان سەلماند کە دامەزراندنی دەوڵەتی کوردستان خواستی هەموو کوردێکە. دیسان بە گەلەکۆمەیەکی دەوڵەتە داگیرکەرەکانی کوردستان، کە لەلایەن هێزەکانی ئەمریکاوە چرای سەوزیان بۆ هەڵکرا. بە چەکی قورس و بە شێوەیەکی دڕندانە پەلاماری کوردیان دا و کەرکووک و ناوچەکانی تری کوردستانیان داگیرکردەوە. تا ئەمڕۆش ئەم ناوچانەمان سەقامگیرییان تێدا نییە و لە ترس و دڵەڕاوکێدان. چونکە لەژێر دەسەڵاتی سوپای عەرەبیدان و بووە بە ناوچەیەکی سەربازیی داگیرکراو. ڕۆژانە گێچەڵ بە کوردانی ئەم ناوچەیە دەکەن، کە زێدی هەزاران ساڵەمانە. کەسانی نامۆیان بۆ هێناون، دیانەوێت بە زەبری هێز و بە هەڕەشە و ترساندن، کۆچ بە کورد بکەن و دیمۆگرافیای ناوچەکە، لە بەرژەوەندی نەتەوەی عەرەب بگۆڕن و ڕێژەی کورد کەم بکەنەوە و دەست بەسەر زەوییەکانی جووتیارانی کوردمان بگرن و بیاندەن بە عەرەبی هاوردە. ئەم سیاسەتەش تازە نییە، نیازی گڵاوی یەک لە دوای یەکی حکوومەتە شۆڤێنییەکانی عێراق بووە، بە حکوومەتەکەی عێراقی ئێستاشەوە. لە عومەری کوڕی خەتابەوە تا ئەمڕۆ هەر هەمان نیازی داگیرکارییە. من پیموایە لە دوای دانان بە (دەوڵەتی فەڵەستین) دا، پرسی کورد و کوردستان زیاتر دەورووژێت و دەبێتە کێشەی سەرەکیی چارەسەرنەکراوی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست. بۆیە پێویستە سەرکردەکانی کورد، لە هەموو کوردستاندا، ئامادە و هۆشیاربن و پلان

و نەخشەیان هەبێت و هەوڵبدەن بە وردی گریمانە و ئەگەرەکان بخوێننەوە. بتوانن سوود لە هەل و لە گۆڕانکارییەکان و لە دۆخەکانی ئەمڕۆی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست وەربگرن. کە تا ڕادەیەک لە بەرژەوەندی کورد دان. بۆ ئەم مەبەستەش پێویستە لە زووترین کاتدا، کۆنگرەیەکی گشتی نیشتمانی نەتەوەیی کورد ببەستن، کە نوێنەری هەموو بەشەکانی کوردستانی تێدا بێت. بەبێ ترس و بە ئازادی باس لە ئەمڕۆ و لە داهاتووی کوردستان بکەن. دەرئەنجام یەک وتاری سیاسی و نەتەوەیی و یەک هەڵوێستبن. کارنامەی سەرەکی کۆنگرەکە، دامەزراندنی (دەوڵەتی کوردستان) بێت. بە دەنگی زۆرینە، بڕیارەکانی کۆنگرە پەسەند بکەن و هەموو لایەنەکان، پابەندبن بە بڕیارەکانییەوە. پێویستە ئەوە باش بزانن، کە چارەنووسی هەموو کورد، یەک چارەنووسە. بۆیە دەبێت بەرژەوەندیی باڵای گەلەکەمان، لە سەرووی

هەموو بەرژەوەندییەکەوە بێت. داهاتوویەکی باشتر بۆ کورد و کوردستان، لە دەستی سەرکردەکانی ئەمڕۆمان دایە، ئەمەش بەرپرسیارێتییەکی نەتەوەیی چارەنووسسازە. هەر کەمتەرخەمی و سازشکردن و هەڵەیەکی ستراتیژی بکەن. یان ناپاکی بکەن، خەون و هیوای حەفتا و پێنج ملیۆن کورد لەدەست دەدەن. گەر ناپاکی بکەن نە مێژوو و نە نەوەی داهاتوومان لێیان نابوورن و ڕۆژانەش نەفرەت بارانیان دەکەن.

ڕاستە کە ڕاگەیاندنی دەوڵەتی کوردستان، لەنێو دوورگەیەکی نەیاران و ناحەزانی کورددا، بڕیارێکی ئاسان نییە. بەڵام هەر خۆمان دەڵێین "ئەوی بترسێت ناخەڵەسێت". تا لەژێردەستی داگیرکەراندا بمێنینەوە، هیچ بە هیچ ناکەین و زیاتر دەمانچەوسێننەوە.
لە کۆتاییدا، دووبارەی دەکەمەوە، ئەگەر ئێمەی کورد، یەکگرتوو و یەکدەنگ و یەکهەڵوێست و یەکگوتار بین. دەتوانین گەورترین داگیرکەران و نەیارانی کوردستان بە چۆکبهێنین و بڕیاری دامەزراندنی دەوڵەتی کوردستان بدەین.
پێویستە لۆبییەکی بەهێز و چالاکی دیپلۆماتی کوردی، لە دەرەوەی کوردستان، لە نوێنەری هەموو بەشەکانی کوردستان پێکبهێنین و کە ناسراوبن و زمانزانە باشی ئینگلیزی بن. ئاستێکی نەتەوەیی و شارەزایی باڵایان هەبێت. بانگەشە بۆ دەوڵەت کوردستان بکەن و بتوانن فشار بخەنە سەر پەرلەمان و حکوومەتەکانی جیهان. بە تایبەتیش وڵاتانی زلهێز. پاڵپشت و لایەنگران بۆ ڕاگەیاندنی دەوڵەتی کوردستان. دەبێت خۆمان هەوڵبدەین و بە ئەم هیوا و ئامانجە ڕەوا و پیرۆزە کاربکەین.

لەبەردەم ویست و ئیرادەیەکی پۆڵایین و بڕیارێکی توکمە و سەرسەختیی خەبات و تێکۆشاندا، شتێک نییە کە ناوی ئەستەم بێت. زەبەلاحترین سوپای داگیرکەر و دڕندەترین دیکتاتۆر و سەختترین قەڵا و شوورە و مۆدێرترین چەکی کوشندەدا، ناتوانن لە بەردەم، تەوژمی شەپۆلەکانی تسۆنامی ئیرادەی پۆڵایین و ڕق و تووڕەیی ڕاپەڕینی گەلێکی ستەملێکراوی ماف زەوتکراو و نیشتمان داگیرکراودا، بتوانن خۆیان بگرن.

(*) بۆ ئەم نووسینەم، تا ڕادەیەک سوودم لە زیاتر لە (٣٥) ماڵپەڕەی ئینگلیزی و کوردی و عەرەبی و سەرچاوەی تر ر

و□رگــرتــوو□.

دو بــ□ی: ٢٠٢٥